

AINEKAVA

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli ajalooõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb huvi mineviku vastu;
- 2) tunneb oma kodukoha ajalugu, Eesti ajalugu, Euroopa ning maailma ajalugu ajastut kõige enam iseloomustavate sündmuste, protsesside ja isikute kaudu;
- 3) väärtustab kultuurilist mitmekesisust ning oma rolli kultuuripärandi säilitajana ja edasikandjana ning määratleb end oma rahva liikmena;
- 4) leiab, üldistab, tõlgendab, kasutab ja hindab kriitiliselt ajalooteavet;
- 5) kasutab ajaloo põhimõisteid õiges kontekstis, eristab ajaloofakti tõlgendusest ja arvamusest, näeb ja sõnastab probleeme ning esitab neist lähtudes küsimusi ja pakub lahendusteid;
- 6) mõistab põhjuse-tagajärje, sarnasuse-erinevuse ja järjepidevuse olemust ning hindab allikate usaldusväärsust ajaloosündmusi ja -protsesse ning ajaloolist keskkonda analüüsides;
- 7) tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi, kujundab ning põhjendab oma arvamust, analüüsib ja hindab oma tegevust ning näeb ja korrigeerib oma eksimusi;
- 8) tunneb ja kasutab erinevaid õpivõtteid, tekstiliike ja teabeallikaid, väljendab oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult ning kasutab õppetegevuses IKT vahendeid.

2. Õppeaine kirjeldus

Ajalooõpetuses omandavad õpilased kultuuriruumis ning ajaloolises keskkonnas orienteerumiseks vajalikke teadmisi ja oskusi. Õpilasi suunatakse teadvustama, analüüsima, kriitiliselt hindama ning tõlgendama minevikus aset leidnud sündmusi ja protsesse, nende seoseid omavahel ja tänapäevaga ning ajaloosündmuste erineva tõlgendamise põhjusi.

3. Hindamine

Õpitulemuste kontrollimise ja hindamise vormid sisaldavad suulist ja kirjalikku küsitlust, tööd kaartide, allikmaterjali ja piltidega, loovtööd ning jutustuse kirjutamist. Ajaloollikatega töötades analüüsitakse lisaks allika sisule allika usaldusväärset info edasikandmisel. Üksikfaktide tundmisele eelistatakse olulisemate ajaloosündmuste ja nähtuste analüüsi nõudvaid ülesandeid. Lühijutu ning kirjelduse puhul hinnatakse ülesehituse loogikat ja terviklikkust, mõistete ning märksõnade sobivust konteksti, stiili ja õige kirja. Kuna 5. klassis ei taotleta süstemaatiliste teadmiste ega oskuste kujundamist, järgitakse sama põhimõtet ka hinnates. Kontrolltöödega ei kontrollita enam kui üht õpitud teemat korraga.

Ajalugu 5. klass, 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Kohustuslik teema/maht (tundi)	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta) Õpipädevused (õpioskused)	Metoodilised soovitusused (jaotus kolmeks õppemeetodite rühmaks: frontaalne töö-F; koosõppimine-K; iseõppimine – I)	Soovitused lõimingu osas (jaotus kolmeks: üldpädevused (ka valdkonnapädevus) – ÜV; läbivad teemad – L; teised ained – T, kusjuures sulgudes tuuakse teema)	Soovitused hindamise osas (hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ja väärtusi)
<i>Teema 1 Ajaarvamine (15 tundi)</i>				
Ajaarvamisega seotud mõisted ja ajaloo perioodid: muinasaeg, vanaaeg, keskaeg, uusaeg, lähiajalugu.	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutab kontekstis aja mõistega seonduvaid sõnu, lühendeid ja fraase: sajand, aastatuhat, eKr, pKr, araabia number, Rooma number, ajaloo periodiseerimine; • kirjeldab mõnda minevikusündmust ja inimeste eluolu minevikus; • leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid; • väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, koostab kava ja lühijuttu; • kasutab ajalookaarti. 	<p>Õppevahendid: õpik, töölehed, ajalookaart, näitlikud vahendid (esemed, kivid jne), Internet.</p> <p>IKT vahendid: interaktiivne tahvel, arvuti, projektor, kõlarid,</p> <p>Vernier`i mikroskoop, dokumendikaamera.</p> <p>Meetodid: rühmatöö, ajatelje joonistamine, arutelu, slaidid, lühijuttu koostamine, käeline tegevus, iseseisev õppimine.</p>	<p>Õppeained: Matemaatika, geograafia</p> <p>Üldpädevused (7) ajatelg, ajaga seotud mõisted ja aja määramisega lihtsamad arvutused. Esemete vanuse määramine. Kaardiõpetus.</p> <p>Läbivad teemad Ajatelg, aja määramine, kaart.</p> <p>Väärtuspädevus:</p> <p>Oskus teisi rahvaid mõista, oskus ennast panna erinevatesse</p>	<p>Õpitulemuste kontrollimisel ja hindamisel arvestatakse individuaalset arengut. Rühmatöö puhul õpilase panust ja väljendusoskust. Hinnatakse aktiivset osalemist tunnis ja kodutööde valmimist. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab Interneti võimalusi lisainfoks 		<p>aegadesse väärtustades tänast aega.</p> <p>Digipädevus:</p> <p>Oskus nutivahendis kasutada kaarte.</p> <p>Oskus otsida Internetist lisainfot.</p> <p>Mängida ajalootemaatilisi mänge.</p>	
<i>Teema 2 Ajalooallikad (15 tundi)</i>				
<p>Ajalugu ja ajalooallikad. Allikate tõlgendamine: kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas, muuseum ja arhiiv.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest; • töötab lihtsamate allikatega; • kasutab kontekstis ajalooallikatega seonduvaid mõisteid: kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas. • kasutab Interneti võimalusi lisainfoks 	<p>Õppevahendid:</p> <p>õpik, töölehed, näitlikud vahendid, esemed (kivid, fotod jne)</p> <p>IKT vahendid: interaktiivne tahvel, arvuti, projektor, kõlarid, dokumendikaamera.</p> <p>Meetodid: rühmatöö, diskusioon, slaidid, muistise vanuse määramine, voolimine, joonistamine (savist).</p> <p>Muuseumitund.</p>	<p>Õppeained</p> <p>Kunstiõpetus</p> <p>Üldpädevused (7)</p> <p>Kunstiõpetus: oskus kujutada ajaloolisi esemeid joonistena ja esemetena. Voolimine.</p> <p>Läbivad teemad</p> <p>Muistis, kunstiesemed</p> <p>Väärtuspädevus.</p> <p>Oskus allikakriitiliselt vaadata vanu tekste, ajalehti, reklaame, esemeid. Vaadelda neid</p>	<p>Õpitulemuste kontrollimisel ja hindamisel arvestatakse individuaalset arengut. Rühmatöö puhul õpilase panust ja väljendusoskust. Hinnatakse aktiivset osalemist tunnis ja kodutööde valmimist. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.</p>

			kontekstiväliselt, hinnanguid andmata. Digipädevus: Oskus nutivahendis kasutada näiteks luupi teksti suurendamiseks.	
<i>Teema 3 Eluolu (20 tundi)</i>				
<p>Elu linnas ja maal, rahu ja sõja ajal, eluolu, tegevusalad, elamud, rõivastus, toit, kultuur ja traditsioonid, nende muutumine ajas.</p> <p>Toetatakse koduloolisele ainestikule, õpitakse tundma kodukoha ajaloolisi paiku.</p>	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab mõnda minevikusündmust, mineviku inimeste eluolu; • leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid; • väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui kirjalikult, koostab kava ja lühijuttu; • kasutab ajalookaarti, • kasutab Interneti võimalusi lisainfoks 	<p>Õppevahendid:</p> <p>õpik, töölehed, näitlikud vahendid (slaidid, filmid, esemed, fotod)</p> <p>IKT vahendid: interaktiivne tahvel, arvuti, projektor, kõlarid</p> <p>Meetodid: rühmatöö, arutelu, slaidid, muuseumitund, õuesõppetund, lühijutud, kirjaliku töö vormistamine arvutis.</p>	<p>Õppeained: Eesti keel, loodusõpetus, pärimuskultuur inimeseõpetus</p> <p>Üldpädevused:</p> <p>Eesti keel: õigekeel, jutustamisoskus, lühijutu koostamine, kirjaliku töö vormistamine.</p> <p>Loodusõpetus: kliimaatilised olud ja nende seos ajalooga.</p> <p>Inimeseõpetus: pere, traditsioonid.</p> <p>Pärimuskultuur: Kodulooline aines.</p> <p>Läbivad teemad: kliima, kultuur</p> <p>Sotsiaalpädevus (kodaniku)</p>	<p>Õpitulemuste kontrollimisel ja hindamisel arvestatakse individuaalset arengut. Rühmatöö puhul õpilase panust ja väljendusoskust. Hinnatakse aktiivset osalemist tunnis ja kodutööde valmimist. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.</p>

			<p>Teadvustab ennast ja oma kohta ühiskonnas, peres, kultuuriruumis.</p> <p>Digipädevus:</p> <p>Oskus tööd vormistada arvutis.</p> <p>Oskus otsida lisainfot Internetist.</p>	
<i>Teema 4 Ajaloosündmused ja inimesed (20 tundi)</i>				
<p>Ajaloosündmused ja silmapaistvad isikud kodukohas, Eestis, Euroopas ning maailmas õpetaja valikul.</p>	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab mõnda minevikusündmust, inimeste eluolu minevikus; • leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid; • väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui kirjalikult, koostab kava ja lühijuttu; • kasutab ajalookaarti • kasutab Interneti võimalusi lisainfoks 	<p>Õppevahendid: õpik, näitlikud vahendid, töölehed</p> <p>IKT vahendid: interaktiivne tahvel, arvuti, projektor, kõlarid.</p> <p>Meetodid: lühireferaat rühmatöö, diskussioon, slaidid, pärimuse korjamine.</p>	<p>Õppeained: Arvutiõpetus</p> <p>Üldpädevused:</p> <p>Kirjaliku töö vormistamise oskus arvutil.</p> <p>Informatsiooni leidmine Internetist ja raamatutest.</p> <p>Tööde kujunedamine.</p> <p>Läbivad teemad:</p> <p>Silmapaistvad isikud</p> <p>Digipädevus:</p> <p>Oskus otsida lisainfot Internetist</p>	<p>Õpitulemuste kontrollimisel ja hindamisel arvestatakse individuaalset arengut. Rühmatöö puhul õpilase panust ja väljendusoskust. Hinnatakse aktiivset osalemist tunnis ja kodutööde valmimist. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.</p>

Õpitulemused 5. kl

Õpitulemused	Algtase	Kesktaase	Kõrgtase
Tead ja kasutad kontekstis aja mõistega seonduvaid sõnu, lühendeid ja fraase sajand, aastatuhat, eKr, pKr, araabia number, Rooma number, ajaloo periodiseerimine.	Tead, mida tähendavad mõisted: ajalooallikad, sajand, aastatuhat, eKr, pKr, ajajoon. Oskad aru saada ajajoonest.	Tead, mida tähendavad mõisted: ajalooallikad, sajand, aastatuhat, eKr, pKr, ajajoon, araabia number, rooma number. Oskad etteantud ajajoonele sündmuse paigutada.	Tead, mida tähendavad mõisted: ajalooallikad, sajand, aastatuhat, eKr, pKr, ajajoon, araabia number, rooma number, ajaloo periodiseerimine (muinasaeg, vanaaeg, keskaeg, uusaeg, lähiajalugu). Oskad ise ajajooni joonistada ja sinna sündmuse paigutada.
Kasutad kontekstis ajalooallikatega seonduvaid mõisteid kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas.	Oskad liigitada ajalooallikaid kirjalikeks, suulisteks ja esemelisteks abi kasutades.	Oskad kasutada ajalooallikatega seonduvaid mõisteid kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas.	Oskad kasutada ajalooallikatega seonduvaid mõisteid kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas ning neid omavahel võrrelda.
Tead, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest.	Leiad õpetaja juhendamisel mineviku kohta infot lihtsamatest ajalooallikatest.	Leiad mineviku kohta iseseisvalt infot lihtsamatest ajalooallikatest.	Leiad mineviku kohta iseseisvalt infot mitmest erinevast ajalooallikast.
Kirjeldad mõnda minevikusündmust ja inimeste eluolu Minevikus.	Tead mõnda minevikusündmust inimeste elus ja oskad märksõnade abil seda kirjeldada.	Tead mõnda minevikusündmust inimeste elus ja oskad seda kirjeldada suuliselt või koostada selle põhjal kirjalikku lühijuttu.	Tead mõnda minevikusündmust inimeste elust ja oskad seda kirjeldada suuliselt või koostada selle põhjal kirjalikku juttu.
Oskad leida lihtsamaid seoseid ja võrrelda.	Oskad leida lihtsamaid seoseid.	Oskad leida lihtsamaid seoseid ja võrrelda õpetaja abiga.	Oskad leida lihtsamaid seoseid ja võrrelda iseseisvalt.
Kasutad ajalookaarti.	Oskad kasutada koos (täiskasvanu) abiga ajalookaarti.	Oskad kasutada ajalookaarti.	Oskad kasutada ajalookaarti ja anda edasi sealt saadud infot.

